

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN,
EGY ÓRA 200 KORONA, NEGYEDÉVRE 8 KORONA,
FÉLÉVRE 16 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 32 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELVÉDELŐ SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNY
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: FIAC-UTCA 49.

A Monte Fasson gerincén az olaszok ötszörös rohamát visszavertük.

A nyugati fronton az angol támadások meghiusultak.

Az olasz háboru

Vezérkarunk jelentése

Budapest, szeptember 18. Hivatalos jelentés.

OLASZ HARCTÉR.

Az olaszok folytatták erőfeszítéseiket, hogy a Monte Pertica területén levő állásukat hatálmukba kerítsék. A tegnapi heves tüzéségi és aknátüzeléstől kísért támadások célja a Fasson gerinc volt, amelyet öt ízben rohantak meg. Az ellenséget minden alkalommal elkeseredett közelharcban visszavertük. A Monte Tombán és a Monte Solarolon meghiusultak az ellenség közeledési kísérletei. Az Assiagotól keletre levő fensíkon nehéz tüzéségi harcok.

Számos ellenséges repülő bombákat dobott a piavei frontunk mögött levő helységekre és az Etsch völgyére is, anélkül hogy említésre méltó károkat okozott volna.

ALBÁNIA.

A tengerpart mentén visszavertünk egy olasz részleges támadást. A Beratól dényugatra levő hegyháton, ahol vonalainkat déli irányba előre vittük, visszavertük az ellenséges ellentámadásokat.

NYUGATI HARCTÉR.

A cs. és kir. csapatoknál nem történt különös esemény.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A nyugati harctér

A német jelentés

Berlin, szeptember 18. A nagyjóhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadcsoporthja: Ypernnél ellenséges előretöréseket, a Labasse csatorna mindkét oldalán többször megkísérelt részleges támadásokat vertünk vissza.

Boehn vezérezredes hadcsoporthja: A Huluch erdőtől északra meghiusítottuk az ellenség kísérletét, hogy előredolgozza magát állásaink közelébe. A Huluch és Essigny le Grand ellen megkísérelt részleges támadások is sikertelenek maradtak.

A német trónörökös hadcsoporthja: A franciák az Aillette és az Aisne között folytatták támadásaikat. Délelőtt Xauxailon és Allemand között, délután pedig legerősebb tüzéségi előkészítés nyomán az egész fronton nagy erővel támadtak. Pinon mellett, valamint a Laffaux utól délre vonalainkba benyomult ellenséget ellenőrkéssel ismét visszavetettük. A front többi része ellen irányuló támadásuk vonalaink előtt hiusultak meg.

Gallwitz tábornok hadcsoporthja: Nem volt különös harci tevékenység. Albrecht württembergi herceg hadcsoporthja: Kisebb felderítő harcok a lotharingiai fronton és a Vogesekben. Macedon arcvonala: A Csernafolyótól keletre a bolgárok szeptember 15. óta harcban állanak francia, szerb és görög csapatokkal. Az ellenség támadásainak kivédése céljából német zászlóaljokat vetettünk harcba.

LUDENDORFF, első főszállásfőnök.

A német esti jelentés

Angol-francia támadások széles fronton a havrincourt erdőtől a Sommeig. A harctér közepén Havrincourt és az Omignon-patak között benyomult ellenség ellen az ellentámadások folyamatban vannak. A front többi részén az ellenség támadásai meghiusultak. Régebbi Siegfried állásunktól nyugatra mindenütt harcok.

Nagy olasz offenzíva készül.

Bécs, szept. 18. A Neue Freie Presse jelenti: Nagy olasz offenzíva áll a kiűzésben. A Brentánál történt támadások bevezetői voltak a nagy akciónak. A csata rövidesen ki fog terjedni a hétközségi fensíkjára s azután következik a program főpontja: a Piave-front forszirozása. Az olasz hadsereget nagyszérien újászervezték. A Hétközségi fensíkja és a Piave között 800,000 főnyi olasz sereg áll rendelkezésre. Délnyugati hadseregünk súlyos napok előtt áll.

Az entente romániai üzelmel.

Berlin, szept. 18. A Wolff-ügynökség jelenti: A Norddeutsche Allgemeine Zeitung hírt ad a romániai üzelmekről, amelyek nem kevesebbet akarnak, mint Románia újabb csatlakozását az ententehez és újabb hadüzenetet a központi hatalmak ellen. A Marghilomankormány súlyos felelősséget visel ez üzelmek miatt. A központi hatalmak, amelyeknek a bukaresti békében körvonalozott álláspontját veszélyeztetik ez izgatások, idejében észrevették a Romániában végbemenő eseményeket úgy, hogy most már semmi sem lepheti meg őket.

A német repülők sikerei.

Berlin, szept. 18. A Wolff-ügynökség jelenti: A Verdun fölötti csataterén légi haderőnk szeptember 13-án, 14-én és 15-én az ellenség számszerű fölénye és a kedvezőtlen időjárás ellenére ismét példa nélkül álló sikereket vívott ki. Vadászipilót haderőnk fölényes harci ereje lehetővé tette munkarepülőgépeinknek és kötött léggömbjeinknek azt, hogy csaknem akadálytalanul támogathatták a földön harcoló csapatokat. E három napon vadászipilótink 44 ellenséges repülőgépet és nyolc kötött léggömböt lőttek le. Utólagos megállapítások a hadijelentésekben említett lelévéseket még fokozták. Szeptember 15-én az egész fronton 21 ellenséges repülőgépet és egy kötött léggömböt, 14-én 46 ellenséges repülőgépet és kilenc léggömböt, 13-án pedig 28 repülőgépet és 15 kötött léggömböt lőttünk le. A 2. számú vadászipilótóraj szeptember 14-én egymagában 13 légi győzelmet aratott. Két vadászipilótóraj győzelmei számát százza emelte. Vadászipilótóink támadó szellemét jellemzik Büchner hadnagy teljesítményei, aki 14-én egymagában hat ellenséges repülőgépet kényszerített lezuhanásra, báró Boenigk főhadnagy és Müller hadnagy teljesítményei, a kik egyenként négy ellenséges repülőgépet lőttek le, továbbá Hantelmann hadnagy teljesí-

URANIA

Ma, csütörtökön
Szeptember 19.

Consales film

VÉRTŐZSÁK

a hóban

drama 4 felvonásban.

Főszereplő:

Giovanna Gonzales

Est filmripport.

Előadások kezdete:

5, 7 és 9 órakor.

APOLLO

Ma, csütörtökön

szeptember 19.

china filmjések

A mandarin

Mr. Wu

5 felvonásban.

Főszereplők:

Manja Teitschowa

Carl Meinhard.

Est filmripport.

Előadások kezdete

5, 7 és 9 órakor

ARANY BIKA MOZI

Ma, csütörtökön

szeptember 19.

Bruno Kastner

Stella Harf

főszereplésével

Vélet a házasságban

drama 4 felvonásban.

Est filmripport.

Előadások kezdete:

5, 7 és 9 órakor.

ményei, aki a legutóbbi három napon hét ellenséges repülőgépet semmisített meg. Az ellenségnek 95 repülőgépet és 25 kötött léggömböt kitévő veszteségével szemben a mi veszteségünk e három nap alatt 10 repülőgép és 27 kötött léggömb. Az ellenséges sajtónak az állítólag végre kivívott légi fölénye fölötti elhamarkodott diadalordítására repülünk igazi német felelet adtak.

A párisi légi támadás.

Lyon, szept. 18. A Progres jelenti: A legutóbbi párisi repülő-támadás nagy károkat okozott Párisban. A házak, amelyeket a gyújtó bombák eltaláltak, teljesen elpusztultak. Az új bombáknak, amelyeket a német repülők most használtak, borzasztó ártó és gyújtó hatásuk van. A lap szerint a halottak száma 5, a sebesülteké 10.

Japán is elismerte a cseheket.

Rotterdam, szept. 18. Japán hivatalosan elismerte a cseh hadsereget, mint szövetséges hadsereget és a cseh nemzeti tanácsot, mint a hadsereg főparancsnokát.

Miért nincs olasz offenzíva?

Genf, szept. 18. Mussolini, a Popolo d'Italia igazgatója, fölveti a kérdést, hogy Olaszország miért nem mozdul meg, amikor a nyugati front lángban áll. Mussolini hosszasan védelmezi az olasz hadvezetőség taktikáját és kifejti, hogy az olasz front nem enged meg a nyugatihoz hasonló nagyarányú vállalkozásokat, különösen ha bizonyos előfeltételek nem valósulnak meg.

Az olasz fronton ugyanis nagyon nehéz tankokat oly nagy mennyiségben szerepeltetni, mint nyugaton, ezenfelül a magyar és osztrák hadsereg az olaszokkal szemben számbeli fölényben van annál inkább, mert néhány olasz hadosztályt és pedig éppen azokat, melyeknek fegyelme érintetlen volt, a nyugati frontra viték. Az olasz hadvezetőség nagyon jól teszi, ha mindaddig nem támad, amíg a sikerben nem teljesen bizonyos. Az olasz hadvezetőség nem néhány árok elfoglalására törekszik, hanem, ha majd eljön az időpont, fontos célokra. Addig azonban, amíg ez az óra elérkezik, türelemmel várunk kell.

A brüsszeli polgármester letartóztatott.

Berlin, szept. 18. A németgyűlöletéről ismert amsterdami Handelsblad jelenti, hogy Max brüsszeli polgármestert a német megszálló hatóságok letartóztatták és egy berlini fogházba szállították. A letartóztatás oka a Handelsblad szerint az volt, hogy Max „tulságosan melegen bucsuzott” két belga tanártól, akit a német hatóságok deportálásra ítéltek.

NYILTÉR. *)

Portois Butorok
és lakásberendezések
legnagyobb választékban, előkelő kivitelben, minden áron
Wien, VII., Ungargasse 59-61.

Finom téli fajalmák

A béke körül.

A békejegyzék hatása a semleges és ellenséges lapoknál.

Az entente válasza

London, szept. 18. A szövetségesek válasza néhány napon belül várható. A szövetségesek mielőtt a választ megadnák, azt fogják kívánni, hogy bizonyos pontokhoz a központi hatalmak hozzájáruljanak és Belgiumot és Szerbiát kártalanítsák.

Clémeucean nem akar békét.

Genf, szept. 18. A francia lapok, még egyes szociálista újságok is éles gunnyal utasítják vissza a monarchia békejavaslatát. Csak a szélső szociálista lapok írnak más hangon, de ők is előre látják a békeakció sorát. Longuet lapja, a Populaire a következőket írja:

— Minden becsületes franciának hevesebben dobogott a szíve, mikor tegnap reggel a központi hatalmak javaslatát olvasta. De kiábrándulva és szomorúan kellett félredobni a lapot, amikor olvasta, hogy a szövetségesek vaktában vissza fogják utasítani az indítványt.

A félhivatalos Havas-ügynökség ma megállapítja: az általános benyomás az, hogy az új békeoffenzívának a mostani körülmények között eredménytelennek kell lennie.

Clémenceau lapja, a Homme Libre írja: Mi nem akarunk békét. Győzelmes katonáink most üzik az ellenséget a haza bemoeszkolt földjéről. Nem engedhetjük, hogy a fegyvert kivegyék kezükből.

A Figaro írja: A diplomaták munkájára csak akkor kerül a sor, ha a katonáké véget ért.

Echo de Paris: Az osztrák javaslat már is elintéztnek tekinthető.

Matin: Nem tárgyalunk olyan államférfiakkal, akik a legkomolyabb szerződéseket, melyeket maguk is aláírtak, papírrongynak tekintették.

A baloldali lapok sem sokkal mérsékeltebbek.

A Heure írja: Azon a napon, amelyben az ellenség elfogadja Wilson békefeltételeit, rögtön le lehet ülni a tárgyaló asztalhoz. A békeoffenzívára azzal kell válaszolnunk, hogy alapelveinket és minimális feltételeinket nyilvánosságra hozzuk.

A szociálista párt hivatalos lapja, a Humanité eddig nem bírálta a jegyzéket A Populaire a következőket írja: „A központi hatalmak lojálisnak vagy nem, de kifejezték azt az óhajukat, hogy be akarják fejezni a háborút. Erre válaszolnunk kell. Nem elég az egyszerű visszautasítás.” A cikk nagyrészt a cenzura törölte.

A békejegyzék a Vatikánban

Lugano, szept. 18. A Vatikánban a magyar-osztrák békejavaslat Gasparri bíros, államtitkár távollétében érkezett meg. A pápa személyesen vette vizsgálat alá a békejegyzéket. Irányadó katolikus körökben igen tartózkodóan nyilatkoznak a békejegyzékről.

Amerika válasza Burián javaslatára.

Berlin, szept. 18. Hágából táviratozza a Berliner Tageblatt tudósítója: Wilson felhatalmazta Lansing külügyi államtitkárt a következő nyilatkozatra:

— A köztársaság elnökétől fel vagyok hatalmazva közhírré tenni, hogy az Egyesült Államok kormányának válasza a magyar és osztrák külügyi kormány jegyzékére a következő:

Az Egyesült Államok kormánya abban a véleményben van, hogy az egyetlen válasz, amelyet a magyar és osztrák külügyi kormány kezdeményezésére adhat, csak az lehet, hogy az amerikai kormány már több alkalommal a legteljesebb őszinteséggel tudatta azokat a feltételeket, amelyeknek alapján az Egyesült Államok békekötésre gondolhatnak és sem nem akarja, sem nem tartja lehetségesnek, hogy megfontolóra vegyen egy konferenciára szóló javaslatot olyan tárgy fölött, amelynek tekintetében állásfoglalását és szándékát már tisztán és szabatosan körvonalozta.

Amerika a legkeményebb fellépést igéri.

Rotterdam, szept. 18. A Reuter-ügynökség közli az Associated Press washingtoni tudósítójának következő jelentését:

Hivatalos körökben Burián jegyzékéről a következőképp vélekednek:

A monarchia összeomlás előtt van és számunkra, ahelyett hogy az időt békebeszédekkel fecséreljük, elérkezett a pillanat, hogy a monarchiával szemben a lehető legkeményebben lépünk fel. Hivatkozunk Wilson baltimorei beszédének utolsó mondatára: „Nekiünk csak egy válaszunk lehet: erőszak a végletekig, habozás és korlát nélkül.”

Az angol kormány tanácskozása a békejegyzék fölött

Basel, szept. 18. A Daily Express jelentése szerint az angol kormány csütörtökön délben ül össze, hogy a Burián gróf békejegyzékére adandó válasz fölött tanácskozzék.

A nagynémetek izgalmai a békejegyzék miatt.

Berlin, szept. 18. A nagynémet sajtó nagy izgalommal tárgyalja a monarchia békejegyzékét. Izgatottan követeli, hogy a csapás után, amely Németországot a monarchia jegyzékével érte, Hertling kancellár, Payer alkancellár és a kormány távozzék helyéről.

„Még a tél beállta előtt fegyverszünet lehet.”

Berlin, szept. 18. Fehrenbach, a birodalmi gyűlés elnöke — mint Stuttgartból táviratozzák — ott úgy nyilatkozott, hogy nem lehet szó birodalmi kancellárválságról, gróf Hertling helyén marad. A fegyverszünet kérdéséről azt mondta az elnök, hogy az ellenség harcias lármája és a mesterségesen szított háborus uszítás ellenére mégis van némi remény, hogy még a tél beállta előtt fegyverszünet lehet.

MINDENKINEK hazafias kötelessége, hogy hadikölcsönt jegyezzen!

kézzel szedett minőségben a következő fajokban: Batul, Parmin, Jonathán, Ronette, Calvil, Bórkormos és Mosánszky maximális áron kapható és előjegyezhető **Kontsek Gézánál.**

A behozatali lelemény

Magyar kereskedés

A nemzetek háboru csaknem elesültek az országunk, amely belkapcsolta az egész világot, a központi hatalmak szintén megnehezítette szemponjtábol szándékok. Aki Magyarországra des behozatali er a devizaközpont központ ezt a jó meg, ha az illet hozni akarja, így kezik az áru bel frankkal s így a központonak kell zik azonban azt nan szerezte. Ez hetik, mert rende hetetlenség szer A kereskedő ná valahogyan. poton. Bulgáriáb ott még szabado lntákat. A bolgá diült üzletág az kereskedés. Vir ezen a téren is. A magyar vásárolhat magá amennyire köter van.

A behozni után előre kifize ként átruházza lenében kap töl szerint az eladó adott áruk eladó után tartozik nyugodtan kiáll kor az eladási Ezzel a nyilatko pont szintén m hozatali enged uton lehetett rés tiltó rendelkezé némi áru Svájc De nemesa teli engedély m közik. Az élér pénzért árusítja engedélyeket. S lönösen a hat valóságos börz délyeknek, aho ián árusítja ka nát számitanak van olyan áru a kiviteli enge De még is dály között fer Magyarországm lem a maga h tör minden ko lyóba szoritjál láncaittól megs

A behozatali tilalom leleményes kijátszása.

Magyar kereskedők Bulgáriában vásárolnak frankot.

A nemzetek egymásközi érintkezését a háború csaknem teljesen megakasztotta. Kicsúszott az országhatárok és a külkereskedelem, amely béke idején hálózatával egybekapcsolta az egész világot, most rövid pórázon vergődik, a szövetségi területre korlátozva. A semleges államokkal folytatott kereskedelem szinte teljesen lehetetlenné vált, annyira megnehezítette a valutánk kímélése szempontjából szükségesnek tartott tilalmi intézkedések. Aki ma például Svájcban akar Magyarországra árut behozni, annak a rendes behozatali engedélyen kívül szüksége van a devizaközpont jóváhagyására is. A devizaközpont ezt a jóváhagyást csak akkor adja meg, ha az illető kereskedő, aki az árut behozni akarja, igazolja, hogy ő maga rendelkezik az áru behozatalához szükséges svájci frankkal s így a külföldi valutát nem a devizaközpontnak kell beszereznie. Igazolni tartozik azonban azt is, hogy a svájci valutát honnan szerezte. Ez az igazolás nehezen történhetik, mert rendes úton svájci frankot ma lehetetlenség szerezni.

A kereskedői leleményesség módját találtá valahogyan, miként segítsen ezen az állapoton. Bulgáriában nincs még devizaközpont, ott még szabadon lehet vásárolni külföldi valutákat. A bolgár piacon hatalmasan felfelülvált üzletág az idegen pénzmelletti üzlet kereskedés. Virul a lánckereskedelem még ezen a téren is.

A magyar kereskedő Bulgáriában összevásárolhat magának annyi svájci frankot, amennyire kötendő üzletéhez éppen szüksége van.

A behozni szándékolt áruk vételárát ezután előre kifizeti, — helyesebben követelésként átruhazza — a svájci lakóra s ennek ellenében kap tőle egy nyilatkozatot, amely szerint az eladó beleegyezik abba, hogy az eladott áruk eladási árát a vevő csak a háború után tartozik megfizetni. A svájci kereskedő nyugodtan kiállíthat ilyen nyilatkozatot, mikor az eladási ár már előre a zsebében van. Ezzel a nyilatkozattal a magyar devizaközpont szintén megadja a kereskedőnek a behozatali engedélyt. Csak ilyen komplikált úton lehetett rést törni valahogyan a különböző tiltó rendelkezéseken és így jutott be még némi árú Svájcban Magyarországra.

De nemcsak a behozatali, hanem a kivitel engedély megszerzése is nehézségekbe ütközik. Az élelmes svájci kereskedők drága pénzért árusítják a birtokukban levő kiviteli engedélyeket. Svájc nagyobb városaiban, különösen a határhoz közel levő városokban valóságos börtöni keletkeztek a kiviteli engedélyeknek, ahol a kivendő áruk értéke alapján árusítják az engedélyeket. Egy-két koronát számítanak az áru métermázsája után, de van olyan áru is, amelynél még többbe kerül a kiviteli engedély megszerzése.

De még így is, ennyi ezer és ezer akadály között fenmaradt az üzleti összeköttetés Magyarország és Svájc között. A kereskedelem a maga hatalmas expanzív erejével szét-tör minden korlátot és ha százszor is béklyóba szorítják, mindig talál rá módot, hogy láncaitól megszabaduljon. Ma, mikor az en-

tente azzal fenyeget, hogy a gazdasági bojkottot fentartja a háború után is, biztató reménység ez a jövőre nézve: az érzésben, gondolatban egymástól eltávolodott nemzeteket minden bojkott-frázis ellenére is újra összehozza majd a kereskedői érdek.

A tengeri zár alá vétele.

Az 1918. évi termelésből származó tengeri készletek felhasználása és közszükségleti célokra való igénybevétele tárgyában 3534—1918. M. E. sz. a. kiadott kormányrendelet és az idevonatkozólag 145.000—1918. O. K. H. sz. alatt kelt végrehajtási utasítás értelmében az, hogy a város területén a zár alá vett f. é. tengeri terméskből mily mennyiségeket kell közszükségleti célokra igénybe venni, az illetékes miniszteriumok által később fog megállapítani.

A 3435—1918. M. E. sz. rendelet 6. §-a értelmében tengeri készletének feleslegét termelő mindaddig, míg a közszükségleti célokra megkívánt készletek biztosítva nincsenek, kizárólag csak a Haditermék részvénytársaságnak vagy e társaság illetékes bizománysának adhatja el.

Tengerit vásárolni általában csak azokban a törvényhatóságokban lehet, amelyeket közfelügyelési miniszter ur e célra kijelöl és ott is csak az a termelő jogosult tengeri feleslegét eladni, aki a nála igénybevett tengeri mennyiség beszolgáltatása után, tengeri feleslegének eladására a hatóságtól írásbeli engedélyt nyert.

Debreczen sz. kir. város területén a f. é. tengeri termék adásvétele további intézkedésig, illetve a közszükségleti célokra beszolgáltatandó mennyiség biztosításáig szigorúan tilos. Ugyazintén további intézkedésig tilos a város területén termelt tengerinek a város területéről való elszállítása is.

A házi és gazdasági szükséglet megállapítása, valamint a tengeri készletek felhasználása és közszükségleti célokra történő igénybevétele tárgyában egyébként tett intézkedésekről a városi tanács közfelügyelési ügyosztálya hirdetmény útján fogja a város közönségét tájékoztatni.

A városi tanács közfelügyelési ügyosztálya.

SZÍNHÁZ

A Márványmenyasszony egész héten. (A színházi iroda jelentése.) A Csokonai színházban a rendkívüli sikert aratott Strausz-operett van műsoron és pedig az egész héten. Niobe szerepeit minden esetben Honthy Hanna játssza.

Szenzációs operett bemutató a Csokonai színházban. (A színházi iroda jelentése.) Farkas Imre bájos operettjét: Tul a nagy Krivánon hétfőn mutatja be a Csokonai színház. A főszerepet Honthy Hanna fogja játszani. Az operett egész héten át megy.

A Boldogság premierje. (A színházi iroda jelentése.) Pénteken a Vígyszínházban kerül bemutatásra Drasche Lázár Alfréd, e finomlelkű író kitűnő értékű darabja, amely óriási sikert fog aratni.

Vérrózsák a hóban című négyfelvonásos drámát mutat be ma az Uránia. A főszerepet a világhírű Giovanna Gonvales játssza.

Chinai filmjáték az Apollóban. A mandarin Mr. Wu című ötfelvonásos dráma nagy attrakciónak ígérkezik. A két főszereplő, Karl Meinhard igazgató és Manja Tratschenda nagy művészzettel alakítják szerepeiket.

Bruno Kastner és Stella Hari népszerű filmszínészek játsszák a főszerepeket az Üzlet a házasságban című négyfelvonásos nagyhatású drámában. Bemutatja az Arany Bika mozi.

Német hír magyar kormányválságról.

A király nem szentesíti a választójogi törvényt

Berlin, szept. 18.

Wekerte Sándor miniszterelnök legutóbbi audienciájáról a *Berliner Tagblatt* azt jelenti, hogy még nem történt meg a választójogi törvény szentesítése.

A király környezetében ugyanis aggodalmak merültek fel, hogy megfelel-e a törvényjavaslat a király ama kívánságának, amelyeket a király annak idején kéziratában kifejtett és elég demokratikus-e ez a törvény.

Ha válságról még nem is lehet beszélni, várni lehet, hogy néhány napon belül Magyarország belső politikai életében nagy változások történhetnek.

Szterényi a királynál.

Bécs, szept. 18.

Szterényi József báró kereskedelemügyi miniszter ma ideérkezett. Azonnal Reichenbachba ment, ahol a király hosszú kihallgatáson fogadta.

Politikai krökben úgy tudják, hogy Szterényi kihallgatása nagy befolyással lesz a magyar belpolitikai viszonyokra.

A kereskedelemügyi miniszter délután 4 órakor tért vissza Bécsbe, ahonnan még ma este hazautazott Budapestre.

HIREK

— **Beöthy Zsolt a Csokonai-körhöz.** Beöthy Zsolt a napokban töltötte be 70-ik évét; ez alkalomból a Csokonai-kör meleghangú üdvözlőt intézett hozzá, amelyre a nagy utód, a kiváló irodalmi férfiú a következő levéllel válaszolt Géresi Kálmánnak, a Csokonai-kör elnökének.

Komárom, 1918. szept. 13.

Méltóságos Elnök Ur,
Kedves öreg barátom,

a Csokonai-kör részéről hozzám intézett szíves megemlékezést hálás szívvel köszönöm. Csokonai neve, melyet körötök büszkén és méltán visel, a mi kis utainkról a magyar szellem hatalmas életutjára téríti gondolatainkat, annak a szellemnek utját, melynek Csokonaiék apostolai és mártírjai voltak. Valamikor azt mondtam róluk és rólunk: milyen könnyen aratunk mi utódok azon a földön, amelyen ők véres verejtékkel, nehezen szántottak. A véres világfelfordulásban a mi sorsunk is fordult: nekünk is nehezen, verejtékezve, minden erőnket megfeszítve kell újra szántanunk, dolgoznunk a magyar szellem, sőt a magyar föld megmentéséért és megtartásáért. Csokonaiék példája vezesse és az Isten áldása kísérje munkánkat!

Testvéri kézzorítással minden munkatársunknak a Csokonai-körben, téged barátilag ölelve,

öreg tanítványod
Beöthy Zsolt.

— **Tűz a wöllersdorfi löporgyárban.** Bécsből táviratozzák: Hivatalosan közlik, hogy a wöllersdorfi löporgyár fegyvertöltény osztályában eddig ismeretlen okból tűz ütött ki, amely a löpor égése folytán gyorsan terjedt. A munkások közt pánik tört ki, ami sajnos sok áldozatot követelt. A rögtön megtett intézkedések folytán a löporgyár üzemzavara kizárt. Asebesülteket azonnal a bécsi helyi kórházba szállították.

— **Uj doktor.** A debreceni kir. tudományegyetem jogi fakultásán ma avatták az állam-tudományok doktorává Gáspár Endre hirlapírót, Gottlieb Emil magántisztviselő fiát.

— **Uj postai utalvány irlapok.** A nagyváradi posta s távirtdaigazgatóság közli, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszternek i. évi augusztus 31-én 12893. sz. a. kelt rendelete értelmében a postai utalvány irlapok kiadott alakban állítanak elő. Ehhez képest a postahivatalok utalványbélyegző gépei is átállítatnak. Felhívom ennél fogva a nagyobb készlettel rendelkező bankokat és cégeket, hogy készleteiket az ottani 1. sz. posta és távirtdahivatal által közlendő időig használják fel, ha pedig ez nem állana módjukban, a postahivatalnál új irlapokkal cseréljék be, nehogy az utalványok felvétele körüli nehézségek keletkezzenek.

Rablógyilkosság a lóversenytéren. Budapesti tudósítónk jelenti: Tegnap reggel kilenc órakor egy ismeretlen holttestet találtak a lóversenytéren. A holttest nyakának baloldalán 12 centiméter hosszú, rendkívül mély vágás volt látható, az arcon sok ütés nyoma, több zuzott seb és karmolás. A halott alsó és felső ajka fel van dagadva, ebből arra kell következtetni, hogy itt érte az első támadás. Késsel, még pedig valószínűleg rendkívül nagy és éles késsel (amelyet nem találtak meg) ölték meg az áldozatot. A megölt ember valószínűleg zsidó vallású, orosz hadifogoly volt. Zsebei ki voltak forgatva, Isten tudja, milyen kevés pénz lehetett bennük. A tettesek valószínűleg nem is a pénzére áhítottak, hanem inkább a cipőjére, mely hiányzik. A holttest mellett feküdtek a kapeák s ezenkívül a legelső részének tisztaságából is arra kell következtetni, hogy az áldozat cipőt viselt. A gyilkosság valószínűleg a hajnali órákban történt. A Magyar Lovaregylet két öntözőfiúja, akik minden nap öntözik a pályát, ha előző nap nem esett az eső, egyértelműen azt vallották, hogy kedden hajnali 4 óra tájban három embert pillantottak meg a bokrokkal teleültetett, sűrű lombozatu kiserdőben. Az egyik mintha nő lett volna. Az áldozat nadrágzóját egy ágon csúnykva találták. Nem lehetetlen, hogy a nő és a másik férfi szerelmi együttélésre hívták oda a szerencsétlen hadifoglyot. Ezt a kombinációt megerősíti az a körülmény is, hogy ez a kiserdő a legveszedelmebb emberek állandó buvóhelye. Kóbor, beteg utcai leányok és kitarotottjaik szoktak ott tanyázni. Egy alkalommal razziát is tartottak ezen a helyen, kkor is találtak ott egy férfit, aki aludt és hosszú, élesre fent kés volt nála. Erre a sötét helyre csábították az orosz hadifoglyot, hogy cipőjét elrabolják.

— **Razzia a zsidó templomokban** — hosszunapon. Máramaroszigetről jelentik: Hétfőn, a zsidók engesztelési napjának estéjén, az összes zsidótemplomokat és imaházakat körül fogta a katonai esendőrség, hogy razziát tartson. Több embert letartóztattak, akinek az ünnep miatt nem volt kéznél az igazolványa. A hitközség elnöke a polgármesterhez fordult oltalomért, de nem engedték vissza a templomba. A szejárd hitközség nagytemplomában dr. Danzig Samu főrabbi félbeszakította az imát és kérte a katonaság pranesnokát, vonja vissza a kordónt, ő felelősséget vállal a templomban imádkozó hivatásért. Pocs hadnagy a felkérésnek nem tett eleget. A főrabbi erre a templomban lévő híveivel Szabó József alispánhoz, a távollevő főispán helyetteséhez indult, a katonai rendőrség azonban körül fogta a küldöttséget és nekiszegedett szuronnal állta útját. Báró Schilling altábornagy, amidőn értesült a botrányról, azonnal bevonatta a katonaságot. A többi imaház előtt a katonaság puskatussal terrorizálta az ájtatoskodó zsidóságot. A zsidóság vezetői felkeresték Szabó József alispánt és Kricsfalussy Sándor polgármestert, akik magukévá tették a zsidó polgárság nagy sérelmét s teljes orvoslást és elégtételt ígérték. A polgármester és rendőrkapitány vezetésével nagy küldöttség kereste fel Schilling altábornagyot, aki sajnálkozását fejezte ki a

történeteken és kijelentette, hogy a razziát tudta nélkül rendelték el. A legszigorubb vizsgálatot helyezte kilátásba. A mélyen megsértett hitközség távirati uton tett panaszt a királynál, a kormánynál és a távollevő főispánnál, akiktől orvoslást és elégtételt kért.

— **Egy szökött katona esküvője katonai fedezettel.** Ujvidékről jelentik: Az itteni anyakönyvvezetőnél megjelent Kulicsics Péter Kiss Análjával házasságkötés végett. der. Belovorszki anyakönyvvezető már épen össze akarta adni a párt, amikor két katonarendőr jelent meg a hivatalban és Kulicsicsot mint katonaszkevényt le akarta tartóztatni. A menvasszony könyörgésére a katonarendőrök beleegyeztek, hogy az esketés végbemehessen, majd további kérésekre abba is, hogy Kulicsics, az új férj, a lakodalmi ebédet is megtarthassa. A násztársaság ezután kocsin az új pár lakóhelyére ment, kísérve a katonarendőröktől, akik az utolsó kocsiiban foglaltak helyet.

Eladó bakakelengye jó állapotban és szép kis bölcsőhintá. Értekezni lehet Bika bérház II. emelet 2. ajtó.

Tanuló felvétetik lapunk könyvnyomdájában.

JÁNOSI ZOLTÁN
ABSOLON
című 5 felvonásos, bibliai tárgyú történeti tragédiája
Ára finom fehér papíron K 6 —
" finom velin papíron K 8 —
kötve mindegyik 4 koronával drágább
kiadóhivatalunkban kapható.

Legjobb
CSIKÓS
Minden színben kapható.
Saját érdékben próbálja meg.
RUHAFESTÉK.
Kapható mindenütt.

Karczag város határában
Karczag-puszta megállótól 1 km. távolságban, országút mellett, 325 kat. hold birtok, ugynevezett Tury-féle tag, 3 évre
bérbeadó.
Birtokon megfelelő előmunkálatok eszközöltettek. Bérösszeg: évi 18000 K. Bővebbet Halmi-i Takarékpénztárnál, HALMI.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szóig 2 korona, minden további szó 20 fillér. Vasár- és ünnepnapokon 10 szóig 3 korona, minden további szó 30 fillér. Kővér betűkkel nyomottak kétszeresen számítódnak.

Aranyat-ezüstöt, briliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédulákat) és egyéb tárgyakat a legnagyobb árban veszek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek. Steiner Mihály. Széchenyi-u. 19. szám.

Irodai teendőkhöz jártas egyén azonnali belépésre felvétetik. Ulmann Salamon, Piac-u. 69.

Kifutó fiút keresünk azonnali belépésre. Cím a kiadóhivatalban.

Eladó 1 ház hely 250 négyzetögl a Baka telepen, Neviczky-féle. Értekezhetni a Debreceni Gazdák Bankjánál, Koszuth-u. 17.

Eladó ház Piachoz közel sarokház eladó. Van rajta 2 nagy lakás, 2 külön bejárati szoba, 2 hálószoba, 2 fürdőszoba, 2 WC, 2 konyha, 22. a háztulajdonossal.

Ósika vasak, gépresek, gépraktárból visszamaradtak másszámra eladók. Miklóstea 22. jobbra.

Felvidéki kézimunkák
saját lakásán való eladásával, urinő, aki nagy ösmeretségi körrel rendelkezik, fáradság nélkül, igen szép jövedelemre tehet szert. Megkeresések **Brück Gyula, Póstyén, Fürdőszálloda** intézendők.

Egy 3-10 lóerejű villamos motorhoz való szabályozható indító, ellentállással és egy szabályozható szijleszítító tárosával együtt eladó. Cím a kiadóhivatalban.

VISZKETEG
göndör, rüh, sebek és mindennemű bőrbaj kezelésére és teljes kigyógyítására a legbiztosabb szer a
BOROKA KENOC
Nem piszkít és szagtalan. Kis tégely 4 korona, nagy tégely 6 korona, családi tégely 10 korona. Hozzávaló **BOROKA SZAPPAN** 6 korona. Készíti **Gerő Sándor** gyógyszerész, Nagykovács. Debreczenben kapható: Bárány Sándor, Batáry István, Dénes Artúr, Kubek S. Örökösei, Mandel József, Mihalovics Jenő, Muraközy László, Petes László, Reichard Sándor, dr. Eszbenyi Árpád, Szendrei Béla gyógyszerertárban, továbbá dr. Rex Ferenc és Központi drogériában.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Ferenc József út 49., a főpostával szemben.

TIZENHATODIK
DEB
ELŐFIZETÉSI
EGY HÓRA 200 KO
FÉLÉVEZ 16 KOR
A hős d
az
Az ol
Az ol
Vezérkar
Budapest.
jelentés.
A Hétközség
harc. A Brenta és
a legutóbbi napok
szüntette támadás
amelyek a legutó
hathatós támogat
törő ellenséget
különös elismerés
számu gyalogezre
zelésünkkel meg
lési kísérletet.
A nyu
A né
Berlin, sz
szállítás jelentés
NYUGATI HAR
Ruppre
Boehn ve
portja: Bix
tisztítottuk a sz
ellenséges kézer
belgát fogtunk
Élénk ield
Bassée között.
La Bassée-csat
ellenséges rész
és Havrincourt
támadások sor
Az angol
sukat a Siegfri
ellen. A Havri
jedő szakaszon
és az e község
nalaink előtt n
redék szívósa
URANIA
Pétek - Szombathely - Vasárnap
szeptember 20-21-22.
Nemzet